

BESLUIT

Wijzigingsplan Esp 2 in Bakel en Bakelseweg 63 in De Mortel BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN GEMERT-BAKEL

Gezien het verzoek van de eigenaar van Esp 2 in Bakel, kadastraal bekend als BKL02, sectie U, nummer 83, om het bestemmingsplan te wijzigen om een bestaande kalverhouderij uit te kunnen breiden en de eigenaar van Bakelseweg 63 in De Mortel, kadastraal bekend als GMT00 sectie G, nummer 1492, om het bestemmingsplan te wijzigen om een bestaande veehouderij te saneren;

Overwegende dat het perceel aan Esp 2 deel uitmaakt van het op 5 juli 2018 door de gemeenteraad van Gemert-Bakel vastgestelde bestemmingsplan “Gemert-Bakel Buitengebied 2017” en bestemd is als ‘agrarisch bedrijf’ en ‘agrarisch’, functieaanduiding ‘intensieve veehouderij’, bouwaanduiding ‘specifieke bouwaanduiding – beeldbepalend pand’ en de gebiedsaanduiding ‘vrijwaringszone – invloedzone Peelrandbreuk’;

Overwegende dat het perceel aan Bakelseweg 63 deel uitmaakt van het op 5 juli 2018 door de gemeenteraad van Gemert-Bakel vastgestelde bestemmingsplan “Gemert-Bakel Buitengebied 2017” en bestemd is als ‘agrarisch bedrijf’, dubbelbestemming ‘waarde – archeologie 5’, functieaanduiding ‘intensieve veehouderij’ en gebiedsaanduiding ‘overige zone – beperkingen veehouderij’;

Overwegende dat het college van burgemeester en wethouders bevoegd is conform artikel 3.6.3, 4.8.1, 4.8.2 en 4.8.3 van het bestemmingsplan “Gemert-Bakel Buitengebied 2017” met toepassing van artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening;

om ter plaatse van de bestemming ‘agrarisch’ onder voorwaarden de bestemming te wijzigen in ‘agrarisch bedrijf’ (art 3.6.3 en 4.8.2) ten behoeve van het vergroten van een kalverhouderij;

om ter plaatse van de bestemming ‘agrarisch bedrijf’ onder voorwaarden de bestemming te wijzigen in ‘agrarisch’ ten behoeve van een vormverandering van een bestemmingsvlak (art 4.8.1);

om ter plaats van de bestemming ‘agrarisch bedrijf’ onder voorwaarden de bestemming te wijzigen in ‘wonen’ en ‘agrarisch’ ten behoeve van het beëindigen van een veehouderij;

Overwegende dat het plan voldoet aan de gestelde voorwaarden zoals opgenomen in de wijzigingsbepaling (artikel 3.6.3, 4.8.1, 4.8.2 en 4.8.3) van het bestemmingsplan;

Overwegende dat er een concreet bouwplan aanwezig is; Overwegende dat het bijbehorende inrichtingsplan uitwijst dat verandering past binnen de uitgangspunten van het “Beeldkwaliteitsplan buitengebied gemeente Gemert-Bakel” en daarmee ruimtelijk aanvaardbaar is;

Overwegende dat het plan met ingang van 10 november 2021 gedurende zes weken ter inzage heeft gelegen. Er zijn in totaal 31 zienswijze ingediend.

BESLUITEN

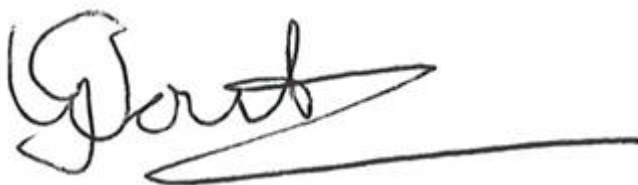
1. Het wijzigingsplan ‘Esp 2 en Bakelseweg 63’ met planidentificatie NL.IMRO.1652.WPEsp2Bakelseweg63-VA01 gewijzigd vast te stellen conform de wijzigingen zoals opgenomen in bijlage 1 (nota van zienswijzen);

2. In te stemmen met de M.E.R. beoordeling zoals opgenomen in bijlage 12;
3. De zienswijzen aangaande het wijzigingsplan genoemd onder de beslispoint 1, ontvankelijk te verklaren zoals opgenomen in bijlage 1;
4. De zienswijzen aangaande het wijzigingsplan genoemd onder de beslispoint 1, te beantwoorden volgens bijgevoegde antwoorden opgenomen in bijlage 1;
5. Het wijzigingsplan 'Esp 2 en Bakelseweg 63' genoemd onder beslispoint 1, aan te passen en aan te vullen volgens de aanpassingen zoals opgenomen in bijlage 1.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering 18 juli 2023.

het college van burgemeester en wethouders,

De secretaris

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'G. Wouters', followed by a long horizontal line extending to the right.

G. Wouters

De loco burgemeester

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'W. van Zeeland', enclosed within an oval shape.

W. van Zeeland

Bijlage 1: Nota van zienswijzen

1. INLEIDING

Het ontwerp van het wijzigingsplan “Esp 2 en Bakelseweg 63” heeft met ingang van 10 november 2021 gedurende zes weken ter inzage gelegen. In deze nota zijn de ingediende zienswijzen verwerkt.

2. ZIENSWIJZEN

Ontvankelijkheid

Op 20 december 2021 is er door 31 personen een zienswijze ingediend. Alle zienswijzen zijn tijdig en op de juiste wijze ingediend en zijn daarmee ontvankelijk.

Samenvatting zienswijze

Veel van de ingediende zienswijzen gaan over de grootte van het toekomstige bedrijf. Er wordt getwijfeld of een bedrijf van deze grootte wel passend is op deze locatie en past binnen de schaal van het landschap. Verder wordt er een toename van overlast verwacht rondom de locatie aan de Esp, met name op het gebied van geluid en geur. Hieronder volgt een overzicht van de zienswijzen met beantwoording. Wanneer er een aanpassing aan het plan gedaan wordt is dit aangegeven met vet gedrukte tekst.

1. Volgens art. 3.6.3 lid d dient de uitbreiding noodzakelijk te zijn vanuit bedrijfstechnisch of economisch oogpunt. Volgens de appellant wordt hier niet aan voldaan.

Het plan is om de locatie Esp 2 te Bakel uit te breiden van 2.105 vleeskalveren naar 2.963 kalveren. Daarvoor wordt de oppervlakte van de bestaande stal vergroot en wordt de stal voorzien van een luchtwasser. De ontwikkeling is noodzakelijk om het bedrijf verder te verduurzamen. Van de landbouw en dus ook van de vleeskalverenhouderij wordt door de maatschappij een transitie naar een duurzamere bedrijfsvoering gevraagd waar ook de initiatiefnemer van de locatie Esp 2 graag aan wil mee werken. De maatregelen die in het licht van die transitie nodig, zijn verhogen de kostprijs. De opbrengstprijzen blijven echter ongewijzigd. De grootste investering op de locatie Esp 2 te Bakel vormt de toepassing van de combiluchtwasser. Om met hogere kosten toch een redelijk inkomen te behalen is vergroting van het bedrijf noodzakelijk voor de ondernemer.

Hoewel dit in het licht van de specifieke wijzigingsbevoegdheid minder van belang is, leidt het initiatief, wanneer daarbij de sanering van de locatie Bakelseweg 63 te De Mortel in ogenschouw wordt genomen tot grote milieu- en landschapswinst. Zo daalt de totale stikstofuitstoot (NH₃) van beide bedrijven van 9.330 kg naar 3.259,3 kg. Daarmee levert het initiatief een grote bijdrage aan de oplossing van de stikstofproblematiek.

2. Volgens artikel 3.6.3 lid l dient er geen onevenredige aantasting plaats te vinden van de in geding zijnde belangen, waaronder die van omwonenden en omliggende (agrarische) bedrijven. Een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling dient gepaard te gaan met voldoende kwaliteitswinst voor de locatie/omgeving. Volgens de appellant kan voldoende kwaliteitswinst slechts worden gerealiseerd door het plaatsen van een luchtwasser zonder uitbreiding.

Het initiatief alleen levert al bij de locatie Esp 2 grote kwaliteitswinst op doordat sprake is van een reductie van stikstof (NH₃), geur en fijnstof. In paragraaf 2.3 van de toelichting is ingegaan op andere aspecten die kwaliteitswinst opleveren. Wanneer daarbij ook nog de sanering van de locatie Bakelseweg 63 te De Mortel wordt betrokken is de kwaliteitswinst groot.

Een goedgekeurd en adequaat uitgevoerd landschappelijk inpassingsplan zorgt daarnaast in dit geval voor voldoende kwaliteitswinst voor de directe omgeving/locatie. Volgens dit landschappelijk inpassingsplan worden de (uit te breiden) stallen ingepast in het Kampenlandschap conform de voorwaarden uit het beeldkwaliteitsplan buitengebied okt. 2016.

3. Volgens artikel 3.6.3 lid c dient er een concreet bouwplan te zijn. Er is geen concreet bouwplan gepresenteerd in het ontwerpwijzigingsplan.

Zowel in de toelichting op het bestemmingsplan als in de landschappelijke inpassing is het bouwplan concreet gemaakt. Het gaat om een verlenging van één van de bestaande stallen ten behoeve van de huisvesting van 858 vleeskalveren. Uitwerking van de bouwkundige details zal plaatsvinden na vaststellen van het bestemmingsplan in de aanvraag omgevingsvergunning

4. De ruimtelijke onderbouwing bevat een beschrijving van de nieuwbouw. Daarbij moet ook worden aangegeven of dit past in de omgeving en waarom dit past. De huidige grootte van het bedrijf aan Esp 2 is al een storend element in het landschap, dit zal nog verder verslechteren na de uitbreiding. Er is dan ook geen sprake van een passende uitbreiding in de omgeving.

In de ruimtelijke onderbouwing is ingegaan op de landschappelijke inpassing en de kwaliteitswinst die wordt geboekt. Om tot een zorgvuldige inpassing te komen, is door landschapsarchitecten in nauw overleg met betrokken overheden een landschappelijk inpassingsplan gemaakt. Op grond daarvan is de conclusie gerechtvaardigd dat een zorgvuldige inpassing plaatsvindt die past in de omgeving.

Conform de regels van het bestemmingsplan buitengebied 2017 is een bestemmingsvlak van maximaal 1,5 hectare op deze locatie toegestaan, met de uitbreiding van de stal ten behoeve van de uitbreiding van het bestemmingsvlak tot 1,5 hectare, past dit binnen de geldende regels en is een dergelijke ontwikkeling in deze omgeving mogelijk.

5. Op de locatie zelf is van belang of de omgeving last kan hebben van de veehouderij. Bijvoorbeeld door geurhinder of geluid. Als er voor de veehouderij nieuwbouw nodig is, dan moet deze nieuwbouw passen in de omgeving. Het ontwerpwijzigingsplan voorziet niet in het reduceren van de overlast voor met name de dichtstbij wonenden en het verbeteren van de verkeersveiligheid.

Terecht wordt opgemerkt dat de woningen die het dichtstbij de locatie Esp 2 te Bakel liggen het meest zullen merken van de uitbreiding. Van het saneren van een veehouderij op een andere locatie ondervinden zij nauwelijks voordeel. In hoofdstuk 4 van de toelichting op het wijzigingsplan wordt uitgebreid ingegaan op de effecten van het initiatief op de omgeving. Het initiatief voorziet wel degelijk in een reductie van overlast voor de omgeving van appellant. Er is op de locatie Esp 2 te Bakel sprake van een kleine toename van het aantal verkeersbewegingen. Gelet op de aard van de ontsluiting is er echter geen sprake van een onaanvaardbare aantasting van de verkeersveiligheid.

6. In de toelichting op pagina 35 wordt het volgende gezegd: het plan betreft aan de Bakelseweg 63 de beëindiging van een agrarisch bedrijf en de herbestemming naar wonen. Dit betreft een plan dat niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit. Het plan leidt tot een significante afname van het (vracht)verkeer door het stopzetten van de veehouderij ter plaatse. Het is wonderbaarlijk dat op de drukke Bakelseweg een significante afname van verkeer wordt gerealiseerd.

De invloed op de totale milieudruk zal afnemen door de sanering van de vleeskalverenhoudery aan de Bakelseweg 63. De significantie is enkel gerelateerd aan de afname van het vrachtverkeer. Het aandeel vrachtverkeer op de Bakelseweg is, in verhouding tot het overige gemotoriseerde verkeer laag. In absolute zin echter, is het aandeel vrachtverkeer vanaf het perceel, in verhouding tot het absolute aandeel vrachtverkeer op de Bakelseweg substantieel te noemen. Iedere afname is wenselijk en ook een afname van één bedrijf draagt daar aan bij. Significant is in deze situatie mogelijk een wat zware term, deze zal verwijderd worden uit de toelichting

Aanpassing: in de toelichting de term 'significant' verwijderen.

7. Er is geen sprake van een duurzaam bedrijf noch van een bedrijf waar dierenwelzijn voorop staat. Sinds de oprichting van dit bedrijf in 2008 zijn op alle

duurzaamheidsterreinen (ammoniak, fijnstof en geur) de uitstootcijfers bij elke wijziging omhooggeschoten. In 2019, bij de uitbreiding van het aantal dieren, is op alle duurzaamheidsterreinen de uitstoot weer significant verhoogd.

Onder 1 is de noodzaak uitgelegd om te komen tot de uitbreiding. Die heeft juist te maken met de ambitie van de initiatiefnemer om het bedrijf verder te kunnen verduurzamen. Daarbij geeft de ondernemer aan dat het bedrijf voldoet aan de eisen op het vlak van dierenwelzijn.

Dierwelzijnseisen zijn echter geen aspecten waar de gemeente bevoegd gezag voor is. Wel zijn dit eisen waar de ondernemer zich aan dient te houden. Het verzoek wat nu voor ligt is het wijzigen van de vorm van het bouwblok en de vergroting van het bouwblok. Dit verzoek is getoetst aan de geldende wet- en regelgeving en beoordeeld dat er wordt voldaan. De ondernemer dient daarna nog een aanvraag omgevingsvergunning onderdelen bouwen en milieu aan te vragen. De diverse wet- en regelgeving wordt op dat moment opnieuw getoetst.

- 8.** In artikel 4.8.2 onder g van het bestemmingsplan Gemert - Bakel Buitengebied 2017 mag het bestemmingsvlak met deze bestemming maximaal 1,5 ha zijn. De gronden met de bestemming 'agrariſch - Agrariſch bedrijf' aan de Esp 2 hebben echter een oppervlakte van ca. 2 ha en voldoen daarmee niet aan de wijzigingsvoorwaarden. Dat aan de gronden aan de oostzijde van het gebied de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrariſch - uitsluiten tbv ruwvoer' is toegekend doet aan voornoemde bepaling niets aan.

Op grond van het geldend planologisch regiem mag een bestemmingsvlak ten behoeve van een agrariſch bedrijf 1,5 ha bedragen. Daarnaast biedt het geldend planologisch regiem het college de mogelijkheid om met omgevingsvergunning af te wijken van het plan door toe te staan dat aansluitend aan het bouwvlak voorzieningen worden gerealiseerd voor het opslaan van ruwvoer met een oppervlakte van maximaal 5.000 m². In het ontwerpbestemmingsplan zijn die twee zaken gecombineerd. Dat is inderdaad formeel in strijd met de wijzigingsbevoegdheid.

In hoofdstuk 2.2 van de toelichting van het plan is toegelicht dat de opslag van ruwvoer middels een aparte procedure, namelijk de aanvraag van een omgevingsvergunning zou worden geregeld. Voorgesteld wordt om de functieaanduiding bij de vaststelling van het plan achterwege te laten en alsnog in een later stadium de omgevingsvergunning daarvoor aan te vragen. In het plan heeft echter wel een integrale beoordeling plaatsgevonden, waar het bijvoorbeeld om de landschappelijke inpassing gaat.

Aanpassing: functieaanduiding 'ruwvoer' verwijderen uit de verbeelding.

- 9.** Het toekennen van de functieaanduiding "specifieke vorm van agrariſch - uitsluitend tbv ruwvoer/" valt niet onder de wijzigingsbevoegdheid. Aan de gronden aan de oostzijde van het perceel Esp 2 is de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrariſche - uitsluiten tbv ruwvoer' toegekend. De bevoegdheid dat uw college aan de betreffende gronden deze functieaanduiding kan toekennen volgt echter niet uit de in de planregels opgenomen wijzigingsbepalingen en is daarmee in strijd. Cliënten verzoeken u om die reden om de functieaanduiding niet toe te kennen.

Zie reactie van zienswijze 8.

- 10.** De functieaanduiding "specifieke vorm van agrariſch - uitsluitend tbv ruwvoer" is niet opgenomen in de planregels. Voor zo ver u van oordeel bent dat de functieaanduiding wel rechtmatig is opgenomen in het wijzigingsplan, dan is daarvoor in de planregels geen bepaling opgenomen. Nu een regeling voor deze functieaanduiding ontbreekt, komt aan de aanduiding geen juridische betekenis toe.

Zie reactie van zienswijze 8.

- 11.** Appellant verzet zich op voorhand tegen de uitbreiding van de ruwvoeropslag. De opslag van ruwvoer vindt thans plaats aan de oostzijde van het plangebied. Appellant ondervindt van deze opslag veel (stank)overlast. Dit komt voor een deel omdat ook andere producten van voer in de sleuvsilo wordt opgeslagen, maar ook bij toegestaan gebruik is de overlast al aanzienlijk. Bij een uitbreiding van de opslag vreest appellant voor nog meer hinder. Hierdoor wordt het woon- en leefklimaat op onevenredige wijze aangetast.

Voor de ruwvoeropslag wordt een aparte procedure opgestart. Om wel een integrale beoordeling te kunnen maken is de opslag wel meegenomen in de uitwerking van dit wijzigingsplan. De opslag voldoet aan de afstandseisen die gelden voor ruwvoeropslagen. Pas nadat een aparte procedure doorlopen is met alle benodigde onderdelen voor de ruwvoeropslag, mag deze gerealiseerd worden. Er zullen dan ook voorschriften gelden voor het gebruik van de opslagvoorziening.

- 12.** Ten onrechte wordt gerekend met een geurreductie van 45%. In de plantoelichting staat in paragraaf 2.2 dat voor wat betreft het aspect geur wordt gerekend met een geurreductie van 45%. In dezelfde paragraaf staat echter vermeld dat de kalverstal wordt voorzien van een "nader te bepalen type luchtwasser. Welk type luchtwasser wordt gebruikt en tot welke geurreductie dit zal leiden is dus nog volledig in het ongewis. Zonder duidelijkheid hieromtrent kan niet zonder meer worden gerekend met een geurreductie van 45%.

Na deze procedure dient de ondernemer ook nog een aanvraag omgevingsvergunning onderdelen bouwen en milieu aan te vragen. Hierbij wordt onder andere het aspect geur en de vereisten rondom stalsystemen getoetst. De aanvraag dient te voldoen aan de dan geldende wet- en regelgeving. Naar aanleiding van het genoemde rapport van de WUR is in juli 2018 de regelgeving rondom de emissiefactoren van geur bijgesteld.

In paragraaf 2.2 is beschreven dat indien mogelijk een nieuw type luchtwasser wordt toegepast die een geurreductie van 60% haalt. Mocht de wasser echter niet uitontwikkeld zijn dan zal op basis van de huidige wet- en regelgeving een andere luchtwasser moeten worden toegepast waarvan het geurverwijderingsrendement 45% bedraagt. Met die 45% is gerekend en daarmee is gerekend met een worst case scenario.

- 13.** Ten onrechte wordt gerekend met 70% ammoniakreductie. In voormelde paragraaf staat vermeld dat voor wat betreft ammoniak wordt gerekend met een reductie van 70%. Ook ten aanzien van dit onderdeel geldt dat nog onduidelijk is welke luchtwasser en welk staltype van toepassing is, zodat niet zonder meer met dit percentage kan worden gerekend. Het plan is reeds hierom onzorgvuldig voorbereid en onvoldoende gemotiveerd.

Voor de ammoniakemissie geldt hetzelfde als over geur is opgemerkt. Er is gerekend met een luchtwasser die een ammoniakverwijderingsrendement heeft van 70%. Het voornemen is echter om een luchtwasser te plaatsen met een rendement van 85%, een en ander afhankelijk van het ontwikkelingsstadium.

Naar aanleiding van het genoemde rapport van de WUR is in juli 2018 de regelgeving rondom de emissiefactoren van ammoniak bijgesteld. Daarnaast dient conform het Besluit emissiearme huisvesting een nieuwe stal voor vleeskalveren te voldoen aan de maximale emissiefactoren voor ammoniak (2,5 kg NH₃ per dierplaats per jaar). Een luchtwasser met 70% ammoniakreductie voldoet hieraan. Naast deze eisen heeft de provincie Noord-Brabant in bijlage 2 van de Interim Omgevingsverordening aanvullende eisen opgenomen aan de technische eisen van toe te passen huisvestingssystemen. Hierin is opgenomen dat (nieuwe) stallen voor vleeskalveren (categorie A4) per 1-1-2024 moeten voldoen aan 70% ammoniakreductie (emissiefactor 1,1 kg NH₃) en per 1-1-2028 moeten voldoen aan 85% ammoniakreductie (emissiefactor 0,5 kg NH₃).

- 14.** Ten onrechte wordt gerekend met 40% fijnstofreductie. Ook ten aanzien van dit onderdeel geldt dat in het plan geen inzicht wordt geboden hoe en door middel van welke maatregelen en te gebruiken technieken de berekende reductie wordt behaald.

Het plan is ten aanzien van dit onderdeel onzorgvuldig voorbereid en onvoldoende gemotiveerd.

Ook voor fijn stof geldt dat gerekend is met de luchtwasser met het minste verwijderingsrendement. Er is dus gekozen van een worst-case-benadering. Met die benadering is geen sprake van overschrijding van grenswaarden.

De Rijksoverheid schrijft voor welke emissiefactoren toegepast dienen te worden bij de in de wet- en regelgeving opgenomen toegestane stalsystemen in de veehouderij. Deze lijst wordt jaarlijks geactualiseerd door het Rijk. Daarnaast zijn in het Besluit emissiearme huisvesting ook maximale emissiefactoren voor fijn stof opgenomen voor enkele diercategorieën. Voor vleeskalveren zijn geen maximale emissiefactoren voor fijn stof opgenomen. Wel wordt dit aspect opnieuw beoordeeld in de nog in te dienen aanvraag omgevingsvergunning. Er dient te worden voldaan aan de diverse wet- en regelgeving voor dit onderwerp.

- 15.** Ten onrechte is geen onderzoek naar (industrie)geluid uitgevoerd Het bedrijf aan de Esp 2 betreft gelet op de Handreiking Bedrijven en milieuzonering van de VNG (hierna: de VNG-brochure) een categorie 3.2 bedrijf. De richtafstand voor wat betreft stof en geluid bedraagt 30 meter. In de toelichting wordt gesteld dat aan deze richtafstand wordt voldaan voor wat betreft de afstand tot aan de woning van cliënten aan de Esp 1 en dat om die reden geen nader akoestisch onderzoek hoeft te worden uitgevoerd. De voornoemde overweging is onjuist. Ingevolge vaste jurisprudentie van de Afdeling, bijvoorbeeld haar uitspraak van 3 juli 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2146, gelden de richtafstanden volgens de VNG brochure tussen enerzijds de grens van de bestemming die een milieubelastende functie toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning die volgens het bestemmingsplan of via vergunningsvrij bouwen mogelijk is.

***Akoestisch** onderzoek wordt opgestart en zal bij het vastgestelde plan toegevoegd worden. Geluid is ook een onderdeel van de nog op te starten aanvraag omgevingsvergunning, waarbij ook voorschriften opgenomen zullen worden voor geluid.*

Aanpassing: er is een akoestisch onderzoek toegevoegd aan het wijzigingsplan. Het onderzoek laat zien dat de geluidsnormen niet worden overschreden.

- 16.** Appellanten maken zich zorgen over hun gezondheid. Sinds de kalverhouderij aan de Esp 2 is gevestigd, en met name sinds de uitbreiding van het bedrijf, ervaart appellanten gezondheidsklachten. Appellanten zijn beiden besmet geweest met MRSA en hebben diverse malen longontsteking gehad. Zij hebben gereede vrees dat met het uitbreiden van de kalverhouderij ook de gezondheidsklachten zullen toenemen.

Volksgezondheidsaspecten zijn primair geregeld in de wetgeving die daarvoor van belang is. In de ruimtelijke afweging is het een mee te wegen belang. Er is geen relatie tussen gezondheidsproblemen en het houden van vleeskalveren wat is onderzocht in VGO-onderzoeken (Veehouderij en volksgezondheid omwonenden). Daarbij neemt de uitstoot van fijn stof, wat een bron van endotoxinen zou kunnen zijn, door toepassing van de luchtwasser, zelfs wanneer met de luchtwasser wordt gerekend met het geringste verwijderingsrendement, met 30% af.

In de toelichting voor de vormverandering is aangegeven wat de huidige en de gewenste situatie is. De emissies naar de omgeving nemen hierbij af, wat een verbetering betekent voor de omgeving. Als gemeente hebben wij een endotoxine-toetsingskader vastgesteld. Voor vleeskalveren zijn momenteel echter nog geen toetsnormen voor endotoxine bepaald. Over het algemeen zijn endotoxine gekoppeld aan de emissie van fijn stof. Deze neemt in de aangevraagde situatie af van 63.129 gram fijn stof naar 43.703 gram fijn stof. De ondernemer dient na deze procedure nog een aanvraag omgevingsvergunning bouwen en milieu ingediend te worden, waarbij opnieuw naar deze aspecten gekeken wordt, waarbij getoetst wordt aan de dan geldende wet- en regelgeving.

- 17.** De berekening middels de Aeries calculator is van 11 juni 2020. Nadien is echter een nieuwere versie van de calculator beschikbaar gekomen. Het voorzorgsbeginsel vereist dat de meest recente versie van de calculator wordt gebruikt.

Er wordt een nieuwe AERIUS berekening gemaakt.

Aanpassing: nieuwe AERIUS berekening is toegevoegd aan het wijzigingsplan.

- 18.** Het plan bevat geen verantwoording van een zorgvuldige dialoog met de omgeving. Ingevolge artikel 3.49 eerste lid, onder g van de interim omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: IOV) dient de toelichting van het bestemmingsplan een verantwoording te bevatten dat een zorgvuldige dialoog is gevoerd, gericht op het betrekken van de belangen van de omgeving in de planontwikkeling. In de plantoelichting staat vermeld dat als bijlage 5 een verslag van de omgevingsdialoog is opgenomen. De bijlage ontbreekt echter ten onrechte, zodat aan voornoemd artikel onvoldoende uitvoering is gegeven.

In het kader met de AVG wordt dit niet toegevoegd als bijlage. Wanneer hier behoefte aan is kan er een geanonimiseerde versie opgevraagd worden.

- 19.** Het plan verwijst en toetst aan de interim omgevingsverordening van 25 oktober 2019 terwijl er een nieuwe versie is van 27 november 2020.

Het plan is getoetst aan de meest recente versie van de IOV, hierin zijn geen strijdigheden aangetroffen. In het definitieve plan is dit aangepast.

Aanpassing: het plan is getoetst aan de meeste recente versie van de Interim Omgevingsverordening.

- 20.** Artikel 3.2 lid b geeft aan dat bouwwerken, geen gebouwen zijnde, alleen opgericht mogen worden in de vorm van een afrastering met een maximale hoogte van 1,5 m. Een ruwvoeropslag is weliswaar geen gebouw echter wel jaarrond aanwezig en gaat wel tot ca. 3 m hoog en overschrijdt daarmee de voorwaarde.

Voor de ruwvoeropslag zal de aanvraag om omgevingsvergunning te zijner tijd worden getoetst aan de planvoorschriften. Er zal hier getoetst worden aan artikel 3.3.4 van het bestemmingsplan, dit is een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid.

- 21.** De onderhavige ontwikkeling van Esp 2 maakt gebruik van de regeling van stalderen met de locatie van Bakelseweg 63 en baseert hier de rechtvaardiging voor het wijzigingsplan op dat de toekomstige uitbreiding van het aantal te houden dieren mogelijk maakt. Een onterechte conclusie omdat niet is aangetoond dat stalderen mogelijk is. De voorwaarde is dat de ruimte gevende stallen gedurende 3 jaar voorafgaand aan de introductie van staldering (17 maart 2017), onafgebroken bedrijfsmatig in gebruik zijn geweest conform een geldige vergunning of melding.

Op grond van Artikel 3, het tweede lid, onder b, ten derde, van de Beleidsregel staldering Noord-Brabant, dient te worden aangetoond, dat het dierenverblijf drie jaar voorafgaand aan 17 maart 2017 is gebruikt als dierenverblijf.

In artikel 3.6.3. van het ontwerpbestemmingsplan "Esp 2 en Bakelseweg 63" zijn de voorwaarden opgenomen voor de vergroting of verkleining van het bestemmingsvlak "Agrarisch – Agrarisch bedrijf". In dit artikel is voor de toename van bebouwing ten behoeve van de veehouderij verwezen naar het bepaalde in de artikelen 4.3.3, 4.3.4 en/of 4.3.5. Artikel 4.3.5 geeft nadere regels wanneer burgemeester en wethouders bij een omgevingsvergunning af kunnen wijken van het verbod tot uitbreiding van dierverblijven voor een hokdierhouderij. Hierbij is onder andere aangegeven dat de aanvrager een bewijs dient te overleggen. Dit stalderingsbewijs dient de ondernemer eerst aan te vragen bij de provincie, waar de provincie de inhoudelijke toetsing uitvoert en al dan niet het gevraagde

stalderingsbewijs afgeeft. De genoemde voorwaarde dat gedurende 3 jaar voorafgaand aan de introductie van staldering (17 maart 2017), onafgebroken bedrijfsmatig in gebruik moet zijn geweest, komt voort uit de Beleidsregel staldering van de provincie Noord-Brabant. Zij toetsen dit inhoudelijk. Bij de aanvraag omgevingsvergunning onderdeel bouwen dient de ondernemer een stalderingsbewijs te overleggen waarmee aangetoond wordt dat voldaan wordt aan de stalderingseisen.

- 22.** Het aantal verkeersbewegingen neemt toe. Er ontstaat een verkeersgevaarlijke situatie in de bocht nabij Esp 2. Niet wenselijk voor de omwonenden, maar zeker ook niet voor de vele wandelaars en fietsers die hier langs komen. Het is een voor velen toeristische route.

De verkeersaantrekkende werking van het huidige bedrijf is gering. In de nieuwe situatie neemt het aantal verkeersbewegingen nauwelijks toe. Voor een overzicht van de verkeersbewegingen wordt verwezen naar het akoestisch onderzoek dat is opgenomen in het wijzigingsplan.

De Esp is een weg met een 60 km-regiem. Hoewel het aantal verkeersbewegingen toeneemt, is geenszins sprake van een toename die op enigerlei wijze kan worden aangemerkt als verkeersgevaarlijk. Ook met de toename blijft het aantal te verwachten verkeersbewegingen ruim onder dat wat als acceptabel wordt geacht op een erftoegangsweg buiten de bebouwde kom. Gemiddeld gaat dit om minder dan 10 verkeersbewegingen per week, zoals omschreven in het akoestisch onderzoek op pagina 7. Daarbij komt dat zowel de opstelruimte voor het oprijden van de rijbaan niet verandert en ook het zicht op- en voor het kruisende verkeer wordt niet verslechterd.

Hoewel recreatief verkeer overal in het buitengebied plaats kan vinden, is geen sprake van een 'toeristische' route over de Esp. Om een route als toeristisch aan te kunnen merken moeten daar zgn. 'trekkers' voor kunnen worden aangetoond. Het feit dat landbouwwegen in agrarisch gebied aantrekkelijk zijn voor recreatief gebruik door fietsers, kan er niet toe leiden dat het verkeer van- of naar agrarische bedrijven wordt belemmerd of beperkt. Indien recreatief verkeer in omvang toeneemt, kan een gemeente ertoe besluiten daarvoor geëigende voorzieningen te treffen. Daarvan is hier echter geen sprake.

Aanpassing: het overzicht van het aantal verkeersbewegingen is opgenomen in het wijzigingsplan.

- 23.** Het stalderen van Bakelseweg 63 moet buiten de aanvraag worden gehouden. Het kan niet zo zijn dat het sluiten van een bedrijf op andere locatie als middel wordt gebruikt om de vergroting van een bedrijf in onze buurt te rechtvaardigen.

Het beleid is er juist nadrukkelijk op gericht om alleen uitbreiding toe te staan als elders stalruimte wordt gesaneerd om daarmee extra kwaliteitswinst te behalen. Die compensatie is een voorwaarde. Uit de toelichting bij het wijzigingsplan blijkt dat ook zonder de sanering al sprake is van kwaliteitswinst voor de omgeving van de locatie Esp 2. Met de sanering neemt die verder toe.

- 24.** De uitbreiding past als geheel niet in de Structuurvisie+ van de gemeente Gemert-Bakel. Hier wordt de omgeving aangewezen als een primair woon- en leefgebied en zeker niet als landbouwontwikkelingsgebied. In deze visie wordt duidelijk gesteld dat "De kleinschalige verbrede (biologische) landbouw zal door de gemeente gepromoot worden" met alle beste wil van de wereld kan appellant een megastal met bijna 3000 kalveren niet schalen onder biologische landbouw om nog maar te zwijgen over de terminologie "kleinschalig".

Er is inderdaad geen sprake van biologische of kleinschalige landbouw. De uitbreiding is volgens de ondernemer echter wel noodzakelijk voor het bedrijf om de omschakeling te kunnen maken die maatschappelijk van de agrarische sector wordt gevraagd, onder andere vanuit het oogpunt van duurzaamheid. Daarbij wordt van de juridische mogelijkheden gebruik gemaakt die het bestemmingsplan bevat. In paragraaf 3.2.1 van de toelichting is uiteengezet hoe rekening is gehouden met de structuurvisie.

- 25.** De ventilatoren op de huidige stallen maken een heel doordringend laag dreunend geluid dat, zelfs op Witven 1 waar te nemen is. Bij de eventuele uitbreiding zal de afzuiginstallatie worden vernieuwd maar desondanks willen appellanten absoluut zeker zijn dat de geluidsuitstoot niet meer dan de wettelijke geluidsnorm aan de gevel is. In het ontwerp wordt gesproken over het 'akoestisch klimaat' dat in huidige situatie voldoende is en dit ook zal blijven. Appellanten hebben bedenkingen dat een niet helder gespecificeerd, nieuw type combiwater dit wel zal oplossen.

In paragraaf 4.1 van de toelichting bij het wijzigingsplan wordt ingegaan op de aan te houden richtafstanden die worden voorgeschreven in de publicatie Bedrijven en milieuzonering. Voor geluid bedraagt deze afstand 30 meter. Ten opzicht van de locatie Witven 1 wordt daar ruimschoots aan voldaan. Tevens is er een akoestisch onderzoek toegevoegd aan het wijzigingsplan.

- 26.** Op het perceel van appellant rust een camping bestemming die momenteel niet actief wordt gevoerd. Dit neemt echter niet weg dat een dergelijke uitbreiding een negatief gevolg zal hebben op de mooie landelijke ligging van het terrein en die ten gevolge het toekomstig voeren van een camping zeker negatief zal beïnvloeden.

In de toelichting van het wijzigingsplan is beoordeeld in hoeverre met de uitbreiding sprake zal zijn van onaanvaardbare gevolgen voor omliggende functies. De uitbreiding voldoet aan de wettelijke eisen die daaraan worden gesteld. Doordat de stallen worden voorzien van luchtwassers is zelfs sprake van een afname van emissies. Op een aantal aspecten is derhalve sprake van een verbetering van de situatie.

De onderlinge afstand tussen de rand van het bouwblok aan Esp 2 en uw perceel is ruim 300 meter. Het plan aan Esp 2 dient daarnaast landschappelijk te worden ingepast. Hierdoor is het niet te verwachten dat de gevraagde uitbreiding een negatief gevolg zal hebben voor de landelijke ligging van het terrein van appellant. Daarbij is het plan zo ingestoken dat de emissies naar de omgeving (ammoniak, geur, fijn stof) omlaag gaan, wat een verbetering is.

- 27.** De gemeente Gemert Bakel is een van de initiatiefnemers om Peel en Maas als Unesco gebied aan te kunnen duiden. Een van de aandachtspunten in dit plan om te investeren in een versterking van de verbinding tussen deze natuurparken en het Geopark. Wij zijn van mening dat het vergroten van een bestaande megastal niets bijdraagt aan dit initiatief.

Het project bestaat uit deelprojecten, namelijk de beëindiging van een veehouderij op de Bakelseweg 63 te De Mortel en de aanpassing van het bouwvlak op de locatie Esp 2 te Bakel. Daarbij maakt de vleeskalverenhouderij die wordt voortgezet een verduurzamingsslag. De uitstoot van de vleeskalverenhouderij zal dalen en draagt dus bij aan een betere omgevingskwaliteit wat ook in het belang is van (verbinding tussen de) natuurparken en het Geopark.

- 28.** Sinds appellanten zijn verhuist naar de huidige woning treden er luchtwegklachten op. Appellant maakt zich ernstig zorgen over de verslechtering van de luchtkwaliteit voor hem en zijn kinderen. Luchtwassers halen vaak de theoretische waarden niet en verhoogde stikstof waarden is een basis voor slechtere luchtkwaliteit.

De uitbreiding voldoet aan de wettelijke eisen die worden gesteld aan agrarische bedrijven. Doordat in de directe omgeving een vleeskalverenhouderij wordt beëindigd in directe samenhang met de uitbreiding op Esp 2, vermindert voor zover daar sprake van is, de milieulast in de regio. Het toepassen van de luchtwasser zorgt voor extra kwaliteitswinst. De werking van de luchtwasser wordt met uitgebreide voorschriften gereguleerd.

In de toelichting voor de vormverandering is aangegeven wat de huidige en de gewenste situatie is. De emissies naar de omgeving nemen hierbij af, wat een verbetering betekent voor de omgeving. Als gemeente hebben wij een endotoxine-toetsingskader vastgesteld. Voor vleeskalveren zijn momenteel echter nog geen toetsnormen voor endotoxine bepaald.

Over het algemeen zijn endotoxinen gekoppeld aan de emissie van fijn stof. Deze emissie van fijnstof neemt in de aangevraagde situatie af van 63.129 gram fijn stof naar 43.703 gram fijn stof. De

ondernemer dient na deze procedure nog een aanvraag omgevingsvergunning bouwen en milieu in te dienen, waarbij opnieuw naar deze aspecten gekeken wordt, waarbij getoetst wordt aan de dan geldende wet- en regelgeving.

De locatie Bakelseweg 63 wordt helemaal gesaneerd, waardoor deze emissies helemaal verdwijnen. Er dient conform de wet- en regelgeving gerekend te worden met de door de Rijksoverheid vastgestelde emissiefactoren. De emissiefactoren van (gecombineerde) luchtwassers zijn in 2018 aangepast in de wet- en regelgeving. Daarnaast worden in de omgevingsvergunning onderdeel milieuvoorschriften gesteld voor onder andere voor de toe te passen stalsystemen.

- 29.** Vanuit de Rijksoverheid is er al een lange tijd een beleid om de veestapel te verkleinen. Uit cijfers blijkt dat er nog veel vergunningen worden uitgegeven waarmee de veestapel uitgebreid wordt. Dit is niet in lijn met het beleid van de Rijksoverheid. Appellanten begrijpen deze uitbreiding daarom niet.

Er zijn politieke partijen die willen aansturen op een verkleining van de veestapel. Van rijksbeleid op dat punt is echter geen sprake. Wel zijn er enkele subsidieregelingen geweest om de veestapel te verkleinen, maar deelname hieraan was op vrijwillige basis (en voorsnog niet gericht op de kalverhouderij). Met name het provinciale beleid heeft tot gevolg dat het staloppervlakte niet mag toenemen en dat de emissie moeten worden gereduceerd. Aan die eisen voldoet het initiatief.

De ondernemer dient na deze procedure ook nog een aanvraag omgevingsvergunning onderdelen bouwen en milieu in te dienen. Deze aanvraag dient te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.

- 30.** Appellant ervaart ernstige geluidshinder van de stallen van Esp 2 als de temperatuur boven de 22 graden is. De geluidsoverlast is zo erg dat je bij temperaturen van 25 graden of hoger met oordoppen moeten slapen en dat je de ramen niet open kunt doen. Wij zijn daar al geruime tijd met de initiatiefnemer van dit plan in gesprek zonder resultaat. We vragen ons af hoe we toekomstige problemen met geluid, luchtkwaliteit of extra rijbewegingen bespreekbaar kunnen maken om vervolgens tot een oplossing te komen.

Het initiatief aan de Esp 2 te Bakel voldoet aan de afstandseisen die zijn gesteld op grond van de publicatie Bedrijven en milieuzonering. Afgezien daarvan zullen in de omgevingsvergunning specifieke geluidvoorschriften worden opgenomen om onaantvaardbare hinder te voorkomen. Zie tevens de resultaten van het akoestisch onderzoek.

- 31.** Appellant vreest voor geur- en geluidsoverlast voor klanten die gebruik maken van de manege. Appellant vreest dat door een toename van de geluids- en geuroverlast klanten hun paarden elders zullen stallen.

De locatie van appellant (Vogelenzang 2) heeft in het bestemmingsplan "Gemert-Bakel Buitengebied 2017" de bestemming Agrarisch – Agrarisch bedrijf. Op de locatie geldt een milieumelding in het kader van het Activiteitenbesluit milieubeheer voor het houden van paarden. Daarvoor was er tot 2013 ook een varkenshouderij met paarden gevestigd op deze locatie. Op basis van artikel 3 lid 2 onder b van de Wet geurhinder en veehouderij dient de afstand vanuit de veehouderij aan Esp 2 tot het geurgevoelig object op uw adres (in ieder geval de (voormalige) agrarische bedrijfswoning) ten minste 50 meter te bedragen. De onderlinge afstand tussen de randen van beide bouwblokken is op de kortste afstand ruim 200 meter, waardoor en ruimschoots voldaan wordt aan de aan te houden afstanden voor geur. De daadwerkelijke afstand tussen uw (bedrijfs)woning en de hoek van de nieuwe stal aan Esp 2 / het emissiepunt van deze stal, is groter dan 200 meter. Het plan op Esp 2 is zo ingestoken dat de emissies naar de omgeving (ammoniak, geur, fijn stof) omlaag gaan, wat een verbetering is.

- 32.** Het bedrijf van appellant (Vogelenzang 2) is gelegen in een gebied met toeristische en recreatieve potentie. In de omgeving staan authentieke historische boerderijen, waarvan de boerderij van appellant er één van is. Passanten hebben reeds opgemerkt hoe mooi deze omgeving is, maar helaas wordt bedorven door de vleeskalverhouderij. Daarom vreest voor een waardedaling van mijn bedrijf.

De vleeskalverenhouderij is een bestaande functie in het gebied. Met een landschapsarchitect is zorgvuldige gekeken naar een goede inpassing van de uitbreiding. Overigens is per saldo geen sprake van een toename van de oppervlakte aan bebouwing. Voor zover sprake is van waardevermindering biedt de huidige regelgeving mogelijkheden planschade te verhalen.

Een goedgekeurd en adequaat uitgevoerd landschappelijk inpassingsplan zorgt in dit geval voor voldoende kwaliteitswinst voor de omgeving/ locatie; de (uit te breiden) stallen worden ingepast in het Kampenlandschap conform de voorwaarden uit het beeldkwaliteitsplan buitengebied okt. 2016.

- 33.** Op pagina 10 van de toelichting staat dat de uitbreiding van de intensieve veehouderij aan de Esp 2 te Bakel, in combinatie met de beëindiging van de intensieve veehouderij een positieve ontwikkeling is en dat er milieutechnisch sprake is van een enorme verbetering. Dit onderschrijft appellant niet. De vleeskalverenhouderij met de voorgenomen uitbreiding ligt direct naast het perceel van appellant. Het bedrijf dat beëindigd wordt ligt ruim 1 kilometer bij het bedrijf vandaan. Die afstand is te groot om de negatieve gevolgen van de uitbreiding aan de Esp 2 te kunnen compenseren.

Voor locaties die direct grenzen aan de Esp 2 te Bakel is het effect van sloop elders minder merkbaar en is met name de uitbreiding zichtbaar. Om gevolgen van de uitbreiding te ondervangen worden maatregelen getroffen. Zo worden de emissies beperkt, wordt de nieuwbouw zorgvuldig ingepast en voldoet het initiatief aan de wettelijke eisen.

Beide ontwikkelingen worden getoetst aan de geldende wet- en regelgeving. Het gaat bij dit wijzigingsplan om de ruimtelijke ontwikkeling. Na deze procedure dient de ondernemer nog een aanvraag omgevingsvergunningen onderdelen bouwen en milieu in te dienen voor de bouw aan Esp 2 en een intrekking van de omgevingsvergunning milieu en sloopmelding voor Bakelseweg 63. Beide ontwikkelingen worden in deze procedures individueel beoordeeld. De ontwikkeling aan Esp 2 laat zien dat de emissies in de nieuwe situatie afnemen ten opzichte van de huidige situatie. Dit is een verbetering voor de omgeving. Daarnaast wordt het bedrijf aan Bakelseweg 63 gesaneerd en verdwijnen de emissies hiervan geheel.

- 34.** Onder ‘beoordeling voorgrondbelasting’ wordt de geurbelasting van de vleeskalverenhouderij op de omliggende woningen aangegeven. Er wordt alleen afgevraagd op welke manier deze voorgrondbelasting is berekend alsnog niet eens bekend is welke luchtwasser zal worden toegepast.

De berekening is uitgevoerd zoals dat voorgeschreven is in de Wet geurhinder en veehouderij. Daarbij is uitgegaan van een worst-case scenario. Zeer waarschijnlijk wordt een innovatieve luchtwasser toegepast met een beter geurverwijderingsrendement dan waar rekening mee is gehouden. Een luchtwasser met een lager rendement dan is berekend mag in ieder geval niet worden toegepast.

De betreffende woning is een bedrijfswoning bij een andere veehouderij. Op basis van de Wet geurhinder en veehouderij wordt de voorgrondgeurbelasting op uw woning alleen getoetst aan de hand van vaste afstanden en niet aan de hand van berekende geurbelasting, welke weergegeven is in figuur 4.6.

- 35.** Door het verlengen van de kalverenstal wordt de afstand van de stal tot aan de woning van appellant kleiner. In het plan is niet terug te vinden of deze afstand nog voldoet aan artikel 3 lid 2 van de Wet geurhinder en veehouderij.

De minimale afstand tussen de veehouderij aan Esp 2 en uw agrarische bedrijfswoning dient op basis van artikel 3 lid 2 onderdeel b van de Wet geurhinder en veehouderij minimaal 50 meter te bedragen. Hier wordt ruimschoots aan voldaan.

- 36.** In de toelichting in figuur 4.8 wordt de achtergrondbelasting op de geurgevoelige objecten aangegeven en er staat dat voldaan wordt aan de gestelde normen van respectievelijk 20.000 en 10.000. Moet hieruit blijken dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat? En waar komt de norm van 10.000 en 20.000 vandaan?

De normen vloeien voort uit de Brabantse zorgvuldigheidsscore zoals die door de Provincie Brabant wordt gehanteerd. Op grond van de Interim omgevingsverordening worden de normen ook voorgeschreven in bestemmingsplannen. De provincie Noord-Brabant heeft in artikel 2.73, het tweede lid, onder d, van de Interim omgevingsverordening bepaald dat een veehouderij alleen mag uitbreiden als is aangetoond dat de kans op cumulatieve geurhinder (achtergrondbelasting) op geurgevoelige objecten, in de bebouwde kom niet hoger is dan 12 % en in het buitengebied niet hoger is dan 20 %. In het rapport Relatie tussen geurimissie en geurhinder in de intensieve veehouderij is de relatie onderzocht en beschreven tussen geurimissie enerzijds en het percentage geurgehinderden anderzijds. Daaruit blijkt dat een geurimissie van 10 ouE /m³, leidt tot maximaal 12% geurgehinderden. Een geurimissie van 20 leidt tot maximaal 20 % geurgehinderden. In de rekenmethodiek worden de waarden van 10 en 20 genoteerd als 10.000 en 20.000.

Ook de gemeente heeft in haar "Beleidsregel ruimtelijke ontwikkeling en geurhinder Gemert-Bakel 2013 normen gesteld voor de achtergrondbelasting. Deze zijn respectievelijk 11 OU voor geurgevoelige objecten in de kernen Bakel en De Mortel en 20 OU voor geurgevoelige objecten in het buitengebied met de aanduiding "Extensiveringsgebied en verwevingsgebied". De gegevens in figuur 4.8 laten zien dat er ook voldaan wordt aan de gestelde normen in het gemeentelijk beleid.

- 37.** Ten gevolge van de toename van dieren en de omvang van de activiteiten in de inrichting, zijn negatieve gevolgen voor de volksgezondheid niet uit te sluiten. Ik wijs hierbij ook nog naar wat jullie als gemeente hierover zelf zeggen op pagina 22 in Beschikking omgevingsvergunning (mbt Esp 2) van 30 oktober 2019, zaaknummer 1164-2019. Meer dieren is meer risico. Niet wenselijk. Ik verwijs hierbij ook naar de onderzoeken die er nu lopen naar de schade van fijnstof van veehouderijen op de gezondheid van de omwonenden. De eerste resultaten laten een verhoogd risico zien op gezondheidsklachten. Nog meer dieren op deze plek is daarom onwenselijk.

Naar de relatie tussen de aanwezigheid van veehouderijen en volksgezondheidseffecten zijn de afgelopen jaren meerdere onderzoeken gedaan. Dit betreft de zogenaamde VGO-onderzoeken (Veehouderij en volksgezondheid omwonenden). Uit de onderzoeken blijkt geen relatie tussen de aanwezigheid van rundveehouderijen en volksgezondheid. In de directe omgeving van geitenhouderijen en pluimveehouderijen worden bepaalde effecten gezien. In de omgeving van andere veehouderijen niet. De uitstoot van fijnstof neemt in de voorgenomen situatie af door toepassing van een luchtwasser op de locatie Esp 2 te Bakel en door sanering van de bedrijfsvoering op de locatie Bakelseweg 63 te De Mortel.

- 38.** Voor appellant geldt ook nog dat het uitzicht richting het westen nog meer beperkt zal worden doordat de grootste stal de helft langer wordt en de hoge voerkuil nog veel langer gaat worden dan dat die nu al is. De beoogde uitbreiding zal het zicht op de horizon voor een groot deel helemaal wegnemen en zeer negatief beeldbepalend zijn. En dan staat er ook nog een mestverwerkingsinstallatie gepland. Al met al te overheersend, te overweldigend en dus ongewenst. En qua "kwaliteitsverbetering landschap" die al langer verplicht is, is er aan deze kant van bedrijf in al die tijd dat dit bedrijf er is, nog zo goed als niets gebeurd: geen landschappelijke inpassing. Het vertrouwen dat dit na uitbreiding wel gerealiseerd zal gaan worden is niet groot.

Voor locaties die direct grenzen aan de locatie Esp 2 kan de vergroting van de stal en de ruwvoeropslag inderdaad in het horizonbeeld komen. Door de ontwikkeling zorgvuldig landschappelijk in te passen wordt hier mee rekening gehouden.

Een goedgekeurd en adequaat uitgevoerd landschappelijk inpassingsplan zorgt in dit geval voor voldoende kwaliteitswinst voor de omgeving/ locatie; de (uit te breiden) stallen worden ingepast in het Kampenlandschap conform de voorwaarden uit het beeldkwaliteitsplan buitengebied okt. 2016. Initiatiefnemer en eigenaar van het te ontwikkelen bedrijf is middels het bestemmingsplan verplicht de landschappelijke inpassing te realiseren.

- 39.** Indien een mega bedrijf zo dicht bij de woning en het bedrijf van de appellant komt, zal dit heel waarschijnlijk van invloed zijn op de waarde van het onroerend goed. Een

waardevermindering door planschade zou dan tot een claim kunnen leiden. De initiatiefnemer dient zich hiervan bewust te zijn dat dit zou kunnen gebeuren en hij hier dus financieel voor verantwoordelijk gehouden zal worden.

De vleeskalverenhouderij is een bestaande functie in het gebied. Met een landschapsarchitect is zorgvuldige gekeken naar een goede inpassing van de uitbreiding. Voor zover sprake is van waardevermindering biedt de huidige regelgeving mogelijkheden planschade te verhalen. De initiatiefnemer is zich daarvan bewust.

- 40.** Het gemeentebestuur heeft in het vaststellen van een wijziging in het bestemmingsplan ruime bevoegdheden (art 3.6.3. bestemmingsplan zegt; Burgemeester en wethouders kunnen de bestemming wijzigen). Het heeft geen enkele verplichting om een wijzigingsplan dat aan de minimale eisen van wet en regelgeving voldoet, te volgen. Het bestuur heeft de verantwoordelijkheid om na een zorgvuldige afweging van alle belangen een weloverwogen keuze te maken.

In de ruimtelijke onderbouwing is uiteengezet hoe met belangen van de buurt rekening wordt gehouden. De wijzigingsbepaling in het bestemmingsplan kent daarvoor de nodige waarborgen. Aan die waarborgen wordt voldaan.

De gemeenteraad heeft met het vaststellen van het bestemmingsplan 'Gemert-Bakel buitengebied 2017' kaders vastgesteld voor mogelijke wijzigingen die gedaan kunnen worden wanneer er aan de gestelde voorwaarden voldaan wordt.

- 41.** Op het Esp omvat de wijziging het vergroten en veranderen van het bouwblok van 1 hectare naar 1,5 hectare met als doel hier een grotere stal met meer kalveren te bouwen. Om dit wettelijk mogelijk te maken moeten er op de bestaande stal en de nieuwe stal luchtwassers geplaatst worden. In het huidige bestemmingsplan zijn de luchtwassers voor de bestaande stal pas vanaf 2032 verplicht. Het huidige bestemmingsplan staat uitbreiding niet toe. De belangenafweging voor de omgeving en het milieu betreft een kortetermijnwinst als gevolg van het eerder plaatsen van luchtwassers op de oude stal, ten opzichte van het lange termijn verlies van een 40% groter bedrijf.

Het huidige bouwvlak is groter dan 1 ha. Het huidige beleid kent een verbod voor intensieve veehouderijen om uit te breiden. Slechts onder de voorwaarden zoals deze benoemd zijn in het bestemmingsplan kan een veehouderij uitgebreid worden. Voorts dient bij de afweging van de belangen van omwonenden te worden beoordeeld in hoeverre onaanvaardbare hinder is te voorkomen. Aangezien het initiatief op de locatie Esp 2 te Bakel voldoet aan de genoemde voorwaarden in het bestemmingsplan, is er van onaanvaardbare hinder voor omwonenden geen sprake en zijn de belangen van deze omwonenden niet in het geding.

Bij deze wijzigingsprocedure wordt gekeken naar wat nu geldt, dat wil zeggen de huidige wet- en regelgeving. Eventuele verplichtingen vanaf 2032 kunnen hierin nu niet meegewogen worden. Het is een verantwoordelijkheid van de ondernemer om daar tijdig aan te voldoen.

- 42.** Geluidsoverlast: Gealarmeerd door de nieuwe uitbreidingsplannen zijn de omwonenden zich nu eindelijk gaan verdiepen in de geldende regelgeving op dit gebied. Het blijkt dat de installatie, met name in de zomermaanden als deze op vollast draait, op geen enkele wijze voldoet aan de omgevingsvergunning van 2012. De gemeente heeft dus kennelijk geen procedures om ervoor te zorgen dat een afnamekeuring plaats vindt. Op korte termijn zullen omwonenden via handhavingprocedures gaan proberen om de installatie deugdelijk te laten maken.

Aan de inrichting worden geluidsgrenswaarden opgelegd. Als blijkt dat hier niet aan wordt voldaan zal er handhavend opgetreden worden. Normering vindt plaats op basis van landelijke normen.

In de huidige omgevingsvergunning milieu zijn o.a. voorschriften voor geluid opgenomen. Los van de huidige ruimtelijke procedure, dient er voldaan te worden aan deze voorschriften. De nieuwe situatie dient opnieuw beoordeeld te worden.

- 43.** In het gepresenteerde plan wordt vermeld dat de uitstoot van meerdere milieubelastende stoffen verminderd zal worden bij de realisering van de uitbreiding. Wij voelen dit als een drukmiddel om akkoord te gaan met de uitbreiding. De reductie van de uitstoot kan toch gerealiseerd worden zonder uitbreiding van de stal door het aanbrengen van een luchtwasser op de bestaande stal. Ik hoop dat de bestuurders van de gemeente dit plan willen bezien vanuit de problematiek waar we allemaal mee geconfronteerd worden namelijk te veel dieren en te veel uitstoot van schadelijke stoffen.

Sturen op dieren aantallen is geen toetsingskader bij een ruimtelijke procedure of omgevingsvergunning. Er wordt wel getoetst op emissies naar de omgeving. Deze emissies nemen af in de toekomstige situatie, wat een verbetering is voor de omgeving.

De reductie van emissies is geen drukmiddel, maar een randvoorwaarde om te kunnen uitbreiden. Ook is het een voorwaarde voor een duurzame voortzetting van het bedrijf. De investeringen die noodzakelijk zijn om te voldoen aan de eisen op het vlak van dierenwelzijn en milieu zorgen voor extra investeringslasten. Die verduurzaming levert echter op zich geen extra inkomsten op. Door efficiëntere bedrijfsvoering zijn de investeringen verantwoord te maken en bestaat zelfs de mogelijkheid extra te reduceren ten opzichte van de wettelijke eisen.

- 44.** De gemeente heeft volgens haar eigen structuurvisie ook de ambitie om een voortrekkersrol te vervullen in de verduurzaming van de agrarische sector. De gemeente wil bedrijven verder laten ontwikkelen in de landbouwontwikkelingsgebieden (tot 2,5 hectare) en bestaande bedrijven behouden in verwevingsgebieden (tot 1,5 hectare). De kwantitatieve benadering zal plaats moeten maken voor een kwalitatieve benadering. Esp 2 bevindt zich niet in een landbouwontwikkelingsgebied, maar in een woon- en leefgebied. Volgens de structuurvisie is dit gebied niet bedoeld voor (de uitbreiding van) intensieve veehouderij.

Het initiatief biedt een bestaande veehouderij op grond van het geldende beleid uitbreidingsmogelijkheden. Om die uitbreiding te kunnen realiseren moet aan strenge eisen worden voldaan zoals die ook zijn opgenomen in de wijzigingsbevoegdheid. In de wijzigingsbevoegdheid is die kwalitatieve benadering verankerd. Dat leidt ertoe dat niet alleen een intensieve veehouderij uitbreidt, maar ook dat een intensieve veehouderij met een groter oppervlakte wordt gesaneerd. Ook overigens wordt voldaan aan de strenge eisen die gelden voor een uitbreiding van een veehouderij.

Zie zienswijze 24 voor meer informatie.

- 45.** Er wordt geen rekening gehouden met de 'lagenbenadering'. Met de uitbreiding van het bedrijf aan Esp 2 tot een megastal, terwijl de locatie is gelegen in de directe nabijheid van twee zeer kwetsbare natuurgebieden, wordt onvoldoende rekening gehouden met de 'lagen benadering' genoemd in artikel 3.7, lid 2. Ook wordt niet onderbouwd hoe het plan kan passen binnen de groenblauwe mantel.

In de voorwaarden/wijzigingsregels van de wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan zijn de regels uit de Interim omgevingsverordening verankerd. Wanneer wordt voldaan aan de wijzigingsregels wordt ook voldaan aan de eisen die gelden op grond van de Interim omgevingsverordening. Ten overvloede is in de toelichting ingegaan op de systematiek van de omgevingsverordening. Daarbij is vermeld welke randvoorwaarden van belang zijn in landelijk gebied met de aanduiding Groenblauw raamwerk.

Op de in de lagenbenadering relevant zijnde aspecten is in de ruimtelijke onderbouwing uitgebreid ingegaan. Aangetoond is dat het initiatief voldoet aan de eisen die worden gesteld op een zodanige wijze dat de uitbreiding daarmee 'wordt verdiend' (BZV).

- 46.** Op 21 september 2021 is een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen van een mestvergistingsinstallatie. In de m.e.r.-beoordeling is dit niet vermeld, terwijl productie en opslag van gas wel heel degelijk veiligheidsrisico's met zich mee kan brengen. Deze m.e.r.-beoordeling is dus inmiddels achterhaald.

Er is inderdaad na het opstellen van de m.e.r.-beoordeling een vergistingsinstallatie vergund. Er zal een nieuwe nieuwe vormvrije m.e.r. opgesteld worden waarin de mestvergistingsinstallatie is opgenomen.

Aanpassing: vormvrije m.e.r. actualiseren door mestvergistingsinstallatie op te nemen in de beoordeling.

Ambtshalve wijziging

De gemeente heeft als eis dat de stikstofuitstoot van de kalverenhouderij niet mag toenemen. Daarom is er voor gekozen om in dit wijzigingsplan een maximum aan stikstofemissie op te nemen. Dit wordt gedaan door een planregel op te nemen en hierin te verwijzen naar de vergunde natuurbeschermingsvergunning uit 2015. In deze regel wordt geëist dat de stikstofuitstoot van de kalverenhouderij nooit hoger mag zijn dan de reeds vergunde situatie. Deze vergunning wordt als bijlage toegevoegd aan dit plan. De maximale emissie mag 4227,5 kg NH³ per jaar bedragen.

Aanpassing: regel toevoegen aan het bestemmingsplan waarin de stikstofemissie wordt begrensd.

Overzicht aanpassingen

- a)** In de toelichting de term 'significant' verwijderen.
(Zienswijze 6)
- b)** Functieaanduiding 'ruwvoer' verwijderen uit de verbeelding.
(Zienswijze 8)
- c)** Er is een akoestisch onderzoek toegevoegd aan het wijzigingsplan. Het onderzoek laat zien dat de geluidsnormen niet worden overschreden.
(Zienswijze 15)
- d)** Nieuwe AERIUS berekening is toegevoegd aan het wijzigingsplan.
(Zienswijze 17)
- e)** Het plan is getoetst aan de meeste recente versie van de Interim Omgevingsverordening.
(Zienswijze 19)
- f)** Het overzicht van het aantal verkeersbewegingen is opgenomen in het wijzigingsplan.
(Zienswijze 22)
- g)** Vormvrije m.e.r. actualiseren door mestvergistingsinstallatie op te nemen in de beoordeling.
(Zienswijze 46)
- h)** regel toevoegen aan het bestemmingsplan waarin de stikstofemissie wordt begrensd.
(Ambtshalve wijziging)

Conclusie

Het wijzigingsplan wordt op verschillende onderdelen aangepast en zal gewijzigd vastgesteld worden.